

กว่าจะเป็นเครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

ทัศนีย์ ญาณะ

สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน

เครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เกิดจากข้อสรุปที่มาจากการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการของกลุ่มคนทำงานด้านเวชปฏิบัติครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแพทย์ที่จบวุฒิบัตรเวชศาสตร์ครอบครัว และคนทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการปฐมภูมิ ทั้งในส่วนที่เป็นสถาบันทางวิชาการ มหาวิทยาลัย และหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ ที่มาปรับทุกข์ต่อความไม่ชัดเจนในอนาคตของการทำงานด้านเวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การทำงานด้านเวชศาสตร์ครอบครัว เป็นเวทีของการให้กำลังใจ สนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน รวมทั้งเป็นกลไกในการพัฒนาบทบาทและศักยภาพของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และขับเคลื่อนการพัฒนาเวชศาสตร์ครอบครัวควบคู่กันไปกับการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ โดยมีชมรมอาจารย์แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวแห่งประเทศไทย (Society of Teachers of Family Medicine Thailand, STFMT) ให้คำปรึกษา และสถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (สพข.) เปรียบเสมือนพี่เลี้ยงคอยให้การสนับสนุน

เรื่องแรกที่เครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวให้ความสนใจคือ สถานการณ์ความก้าวหน้าของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่ไปทำงานในระบบสุขภาพแบบต่างๆ ที่หลากหลาย การทำงานวิชาการเพื่อพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิที่เชื่อมโยงกับเวชศาสตร์ครอบครัว โดยใช้การสื่อสารภายในเครือข่ายผ่านสื่อและมาพบปะกันในการประชุมเครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่จัดให้มีประมาณ 3 เดือนต่อครั้งที่กรุงเทพฯ ในระยะแรก

การเติบโตของเครือข่ายฯ ในช่วงแรกๆ พบว่า บทบาทของสมาชิกมีมากขึ้น และมีความหลากหลายในเชิงเนื้อหา ในขณะที่เดียวกันมีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นด้วย เมื่อเข้าสู่ระยะที่สอง เป็นช่วงที่มีการขยายเครือข่ายฯ การมาร่วมประชุมที่กรุงเทพฯ จึงค่อนข้างลำบาก และส่วนหนึ่งมาจากการส่งเสริม

และสนับสนุนของ สพช. ทำให้เกิดเครือข่ายวิจัยและพัฒนาเวชศาสตร์ครอบครัวในระดับภูมิภาค ขึ้น ประกอบด้วยภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการ งานวิจัย และองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ครอบครัวที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมป้องกันและพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ

ที่ผ่านมา การพัฒนาเครือข่ายวิจัยและพัฒนาเวชศาสตร์ครอบครัว พบว่า มีการดำเนินการหลากหลายรูปแบบตามบริบทของภูมิภาค ตั้งแต่เปิดเวทีพบปะทำความรู้จักคุ้นเคยประสานพี่น้องชาว Fam Med ถกหาประเด็นร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งที่เป็นทางการและไม่ทางการ ด้วยความเพียรพยายามและความตั้งใจจริงของเครือข่ายฯ ทำให้ได้ประเด็นเนื้อหาที่จะนำไปพัฒนางานวิจัยด้านเวชศาสตร์ครอบครัวที่สอดคล้องกับบริการปฐมภูมิ

จนมาถึง ณ ปัจจุบัน เครือข่ายทุกภาคกำลังมุ่งศึกษางานวิจัยอย่างจริงจัง เร็วๆ นี้ เราคงจะได้เห็นผลงานวิจัยของชาวเพื่อนพี่น้องน้องพี่ชาว Fam Med

เข้าสู่ระยะปีที่ 3 อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าเป็นก้าวของการพัฒนาเครือข่าย 4 ภาค ให้เป็นหน่วยงานฝึกอบรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัว และเป็นศูนย์ประสานและสนับสนุนแพทย์และทีมงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของทีมงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ ขณะนี้อยู่ในขั้นดำเนินการ

ด้วยพลังขับเคลื่อนของเครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวนี้เอง จึงทำให้เกิดกลไกการสื่อสารระหว่างเครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และบุคลากรด้านสาธารณสุข ผ่าน Email group, เว็บไซต์ เช่น เว็บไซต์ชมรมอาจารย์แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว, เว็บไซต์ของเครือข่าย (ภาคใต้ ภาคเหนือตอนบน), เว็บไซต์ สพช. และมีจุลสารเวชศาสตร์ครอบครัวเกิดขึ้น เพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่ความรู้ทางด้านเวชศาสตร์ครอบครัว งานวิจัย บทความ และนวัตกรรมบริการปฐมภูมิ ที่ผ่านมามีจัดพิมพ์ไป 3 ฉบับแล้ว และล่าสุด วารสารที่ท่านกำลังจับอ่านอยู่นี้เป็นอีกผลงานหนึ่งที่ผลิตขึ้นเพื่อที่จะให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการมากขึ้น โดยปรับรูปโฉมจากฉบับจุลสาร มีเนื้อหาที่ครอบคลุมการทำงานในเรื่องของปฐมภูมิ นำเสนอในรูปแบบของวารสารวิชาการ

แน่นอนว่า เรายังต้องเดินต่อไป เราเชื่อว่า เพื่อนพี่น้องน้องพี่ชาว Fam Med จักสามารถก้าวข้ามขวากหนามอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวงได้ โดยไม่หยุด ไม่ทอดทิ้งการทำความดีเพื่อมวลมนุษยชาติ ด้วยหัวใจที่สร้างสรรค์ เป็นการหว่านเมล็ดกล้าแห่งความดีที่เมื่อทำไปแล้วคนทำก็สุข คนรอบข้างก็สุข ■

